

13 APRIL 2014 – PALMZONDAG • PASSIE VAN DE HEER

EVANGELIE BIJ DE PALMLITURGIE

MATTEUS 21, 1-11

Toen Jezus en zijn leerlingen Jeruzalem naderden en de Olijfberg bestegen in de richting van Betfage, zond Jezus twee van hen vooruit met de opdracht: „Gaaf naar het dorp, daar vóór u, en het eerste dat ge zult vinden, is een vastgebonden ezelin met een veulen. Maakt die los en brengt ze bij Mij. En als iemand u een aanmerking maakt, zegt dan: ‘De Heer heeft ze nodig, maar zal ze spoedig terugsturen.’”

Dit gebeurde, opdat in vervulling zou gaan het woord van de profeet: „Zeg aan de dochter van Sion: ‘Zie, uw Koning komt tot u, zachtmoedig en gezeten op een ezelt, op een veulen, het jong van een lastdier.’”

De leerlingen begaven zich op weg en deden wat Jezus hun had opgedragen. Zij brachten de ezelin met haar veulen, legden er hun mantels overheen en Hij ging erop zitten. Zeer velen uit het volk spreidden hun mantels uit op de weg, terwijl anderen de weg bedekten met twijgen die zij van de bomen hadden gesneden. De mensen die Hem omstuwden, jubelden: „Hosanna, Zoon van David, gezegend Hij die komt in de naam van de Heer! Hosanna in den hoge!”

Toen Hij Jeruzalem binnentrok, raakte de hele stad in beroering en men vroeg: „Wie is dat?” Het volk antwoordde: „Dit is de profeet Jezus uit Nazaret in Galilea.”

EERSTE LEZING

JESAJA 50, 4-7

God de Heer heeft Mij de gave van het woord geschonken: ik versta het de ontmoedigen moed in te spreken. Elke morgen spreekt Hij zijn woord, elke morgen richt Hij het woord tot Mij en ik luister met volle overgave. God de Heer heeft tot mij gesproken en ik heb mij niet verzet, ik ben niet teruggedeesd. Mijn rug bood ik aan wie mij sloegen, mijn wangen aan wie mij de baard uitrukten, en mijn gezicht heb ik niet afgewend van wie mij smaadden en mij bespuwden. God de Heer zal mij helpen: daarom zal ik niet beschaamd staan en zal ik geen spier vertrekken. Ja, ik weet dat ik niet te schande zal worden.

TWEDE LEZING

BRIEF AAN DE FILIPPENZEN 2, 6-11

Broeders en zusters,

Hij, die bestond in goddelijke majesteit, heeft zich niet willen vastklampen aan de gelijkheid met God. Hij heeft zichzelf ontledigd en het bestaan van een slaaf op zich genomen. Hij is aan de mensen gelijk geworden. En als mens verschenen heeft Hij zich vernederd door gehoorzaam te worden tot de dood, tot de dood aan het kruis. Daarom heeft God Hem hoog verheven en Hem de Naam verleend die boven alle namen is. Opdat bij het noemen van zijn Naam zich iedere knie zou buigen in de hemel, op aarde en onder de aarde; en iedere tong zou belijden, tot eer van God de Vader: Jezus Christus is de Heer.

EVANGELIE

MATTEUS 26, 14 — 27, 66

Het passie-evangelie is te lang om hier af te drukken. Lees dus Matteüs' lijdensverhaal in *De Nieuwe Bijbelvertaling* (2005), bladzijde 1709 tot 1713, *De Bijbel* (geheel herziene uitgave 1995), bladzijde 1490 tot 1494 of het *Lectionarium voor de zon- en feestdagen*. A-, B- en C-cyclus, ICLZ, Brussel, 1996, C-cyclus, bladzijde 116 tot 126.

Schriftlezingen

© Katholieke Bijbelstichting
's Hertogenbosch, www.bijbel.net

COMMENTAAR BIJ DE ZONDAGSLEZINGEN

– Jean BASTIAENS –

Jezus, politieke rebel
of de Zoon van GOD?

OP PALMZONDAG WORDEN WE geconfronteerd met het proces tegen Jezus van Nazaret. Als profeet in Israël wist Jezus dat Hij tegenwerking zou krijgen. Had Hij zijn leerlingen niet voorgehouden dat ze zich moesten verheugen als ze vervolgd zouden worden, omdat de profeten een zelfde lot hadden ondergaan (Matteüs 5, 12)? Wie opkomt voor recht, wie voor de armen in het krijt treedt, wie structuren van onderdrukking aanwijst en bestrijdt, die zal vroeg of laat met de arm van de macht (of de arm van de wet) te doen krijgen. Dat is altijd zo geweest, tot op de dag van vandaag. Jezus wilde dat zijn leerlingen weerbaar zouden zijn, dat ze niet zouden schrikken van tegenwerking en vervolging. Die weerbaarheid moest ook hand in hand gaan met de kwetsbaarheid van wie zachtmoedig en nederig van hart wil zijn. In zijn profetische kritiek was Jezus onstuitbaar en sprak Hij zonder aanzien des persoons. Maar als Zoon van de Allerhoogste was Hij ook deemoedig, zacht en vol mededogen.

Het evangelie dat gelezen wordt bij de palmwijding, weerspiegelt dat paradoxale portret van Jezus. Hij trekt Jeruzalem binnen, niet als een machtige vorst die hoog gezeten is op een paard, maar als een zachtmoedig iemand, gezeten op een ezelt. Jezus wordt verwelkomd als ‘koning’, maar het is een koning die zijn macht niet afdwingt. De mensen die het tumult rond Jezus gadeslaan, vragen wie dat eigenlijk is. Hij is geen bekende persoonlijkheid in het land, veeleer een randfiguur. Het volk dat Hem toejuicht, geeft als antwoord: „Dat is de profeet Jezus.” Maar ook als profeet is Hij een randfiguur, want Hij komt uit Nazaret, een stad gelegen in het gebied van Galilea. En dat klinkt niet als een aanbeveling.

Het lijden van Jezus vraagt om een schroomvolle benadering. Heel dat ‘proces’ waarin Hij meegesleurd wordt, is al bij al een ingewikkeld kluwen. Eigenlijk is er niet echt sprake van een proces. De beschuldigingen kunnen niet hard worden gemaakt. Pilatus neemt zijn verantwoordelijkheid niet echt op, schuift die veeleer van zich af. De opgehitste stemmen van het volk wekken eerder de indruk van een spontane, niet legale terechtstelling. Jezus wordt vermalen tussen een veelheid van stemmen en een veelheid van belangen. Het is Pilatus die de titel „koning van de Joden” als eerste gebruikt. Daarmee krijgt het proces een politieke kleur. Want als Jezus zichzelf ‘koning’ noemt, dan komt Hij in opstand tegen wie de eigenlijke koning is – de keizer – en dan is Hij een rebel. Iedere rebel wordt terechtgesteld. Barabbas was zo'n rebel, gevangengenomen tijdens een recent oproer. Was Jezus niet net zo'n ordinaire onruststoker als Barabbas?

Van de kant van de Joodse leiders is de kern van het probleem echter niet zozeer de koningstitel van Jezus. Want wie ‘koning’ zegt, zegt ook ‘messias’. Er zijn al meer mensen geweest die aanspraak maakten op de titel van messias en er zouden er nog komen. Voor de leden van het Sanhedrin was vooral Jezus' houding ten opzichte van de tempel een probleem. Jezus distantieerde zich niet van de tempel als zodanig, maar wel van de hogepriesterlijke kaste die er ‘een rovershol’ van maakte, terwijl de tempel in Jezus' ogen juist een ‘huis van gebed’ moest zijn (Matteüs 21, 13). De woorden die Jezus toen gebruikte, ontleende Hij aan de profeet Jeremia (7, 11) en aan de profeet Jesaja (56, 7). Hij schaarde zich volledig in de lijn van de profetische kritiek tegen een ontaarde cultus, een ‘liturgische praxis’ die niet meer gericht was op GOD, maar op persoonlijke, politieke en economische belangen. In het proces tegen Jezus komt die angst voor zijn profetische kritiek op de tempel tweemaal naar boven. Eerst zijn er twee getuigen die komen verklaren dat Jezus gezegd zou hebben dat Hij „de tempel van GOD zou afbreken en in drie dagen weer opbouwen” (26, 61). En wanneer Jezus eenmaal aan het kruis hangt, wordt Hij gehoond en bespot door voorbijgangers die Hem toeroepen: „Gij daar, die de tempel afbreekt en in drie dagen weer opbouwt, red uzelf” (27, 40).

In die spot klinkt natuurlijk ook een ironie door: want zonder het zelf te beseffen, getuigen de voorbijgangers van het feit dat GOD Jezus niet in de steek heeft gelaten, dat Hij Jezus trouw is gebleven en Hem heeft doen opstaan uit zijn lijden en uit de dood. De evangelist Johannes heeft de perikoop van de tempelreiniging helemaal vooraan geplaatst en voegt er als commentaar aan toe: „Maar Jezus sprak over de tempel van zijn lichaam. Na zijn opstanding uit de dood herinnerden zijn leerlingen zich dat Hij dit gezegd had” (Johannes 2, 21-22).

Het lijdensverhaal van Jezus is een verhaal van alle tijden. Het gaat over macht en geweld, over verworven posities en persoonlijke belangen. Jezus ondergaat het, als de deemoedige Zoon van GOD.

LEZINGEN DOOR DE WEEK | Maandag in de Goede Week 14 april: Jesaja 42, 1-7 en Johannes 12, 1-11 • Dinsdag in de Goede Week 15 april: Jesaja 49, 1-6 en Johannes 13, 21-33.36-38 • Woensdag in de Goede Week 16 april: Jesaja 50, 4-9a en Matteüs 26, 14-25 • Witte Donderdag, 17 april: Exodus 12, 1-8.11-14 – Eerste Brief aan de Korintiërs 11, 23-26 – Johannes 13, 1-15 • Goede Vrijdag, 18 april: Jesaja 52, 13 – 53, 12 – Brief aan de Hebreëen

4, 14-16; 5, 7-9 – Johannes 18, 1 – 19, 42 • Stille Zaterdag, 19 april • Paaszondag 20 april (Verrijzeniszondag) Handelingen van de Apostelen 10, 34a.37-43 – Brief aan de Kolossenzen 3, 1-4 of Eerste Brief aan de Korintiërs 5, 6b-8 – Johannes 20, 1-9 en Matteüs 28, 1-10.

EUCCHARISTIE OP RADIO | 13 april, 10 uur, VRT Radio 1: vanuit de parochie Onze-Lieve-Vrouw Hemelvaart in Melsele.

EUCCHARISTIE OP TV | 13 april, 10 uur, VRT één: vanuit de parochie Sint-Antonius Abt in Brasschaat. Het Sint-Antoniuskoor en 't Koortje, onder leiding van Marc Van den Broeck, verzorgen de zang. Marc Van Driessen bespeelt het orgel en Johan Timmermans speelt piano.